

ธนาคารอาคารสงเคราะห์

ครั้งที่ 234/2566

27 พฤศจิกายน 2566

FINANCIAL INSTITUTIONS

อันดับเครดิตองค์กร: AAA

แนวโน้มอันดับเครดิต: Stable

วันที่ทบทวนล่าสุด: 25/11/65

อันดับเครดิตองค์กรในอดีต:

วันที่	อันดับเครดิต	แนวโน้มอันดับเครดิต/เครดิตพินิจ
24/11/63	AAA	Stable

ติดต่อ:

จันทนา ทวีรัตนศิลป์

jantana@trisrating.com

ปวินท์ อชพรธรรม

pawin@trisrating.com

จิตตราพรรณ ปันทะเลิศ

jitrapan@trisrating.com

นฤมล ชาญชนะวิวัฒน์

narumol@trisrating.com

WWW.TRISRATING.COM

* รายงานนี้เป็นเพียงส่วนหนึ่งของรายงานฉบับภาษาอังกฤษ

เหตุผล

ทริสเรทติ้งคงอันดับเครดิตองค์กรของธนาคารอาคารสงเคราะห์ (ธอส.) ที่ระดับ “AAA” ด้วยแนวโน้มอันดับเครดิต “Stable” หรือ “คงที่” ทั้งนี้ อันดับเครดิตสะท้อนถึงสถานภาพในทางกฎหมายของ ธอส. ซึ่งเป็นทั้งรัฐวิสาหกิจและสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ธนาคารมีความเชื่อมโยงกับรัฐบาลไทยใน “ระดับสูงสุด” (Integral) และมีบทบาทที่ “สำคัญมากที่สุด” (Critical) ต่อการดำเนินนโยบายของภาครัฐในการส่งเสริมให้ประชาชนที่มีรายได้น้อยถึงปานกลางมีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง ธนาคารได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลในช่วงที่ผ่านมา นอกจากนี้ ในมุมมองของทริสเรทติ้งเห็นว่ามีแนวโน้มที่ธนาคารจะได้รับการสนับสนุนเป็นพิเศษจากรัฐบาลอย่างทันทั่วถึงและเพียงพอในกรณีที่ธนาคารมีปัญหาทางการเงิน

ประเด็นสำคัญที่กำหนดอันดับเครดิต

มีความเชื่อมโยงกับรัฐบาลในระดับสูงสุด

ทริสเรทติ้งประเมินว่าความเชื่อมโยงระหว่างธนาคารกับรัฐบาลนั้นอยู่ใน “ระดับสูงสุด” อันเนื่องมาจากสถานภาพการเป็นรัฐวิสาหกิจของธนาคารที่มีรัฐบาลเป็นเจ้าของแต่เพียงผู้เดียวโดยผ่านการกำกับดูแลของกระทรวงการคลัง ธอส. เป็นสถาบันการเงินเฉพาะกิจที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติธนาคารอาคารสงเคราะห์ พ.ศ. 2496 ทั้งนี้ ความเชื่อมโยงระหว่างธนาคารกับรัฐบาลยังมีปัจจัยสนับสนุนจากการที่ธนาคารเคยมีประวัติได้รับการสนับสนุนทางการเงินจากรัฐบาลในรูปของการเพิ่มทุน การค้ำประกันเงินกู้ และเงินชดเชยจากความสูญเสียที่เกิดจากการดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาล ในขณะเดียวกัน รัฐบาลยังมีการควบคุมการดำเนินงานของ ธอส. อย่างเข้มงวดโดยผ่านการแต่งตั้งผู้บริหารระดับสูงและคณะกรรมการของธนาคารที่อนุมัติโดยคณะรัฐมนตรีอีกด้วย

ในฐานะที่เป็นรัฐวิสาหกิจ ธนาคารได้รับการประเมินผลในด้านการบริหารจัดการและผลการดำเนินงานประจำปีโดยสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) ซึ่งอยู่ภายใต้การรับผิดชอบของกระทรวงการคลัง ส่วนในฐานะที่เป็นสถาบันการเงินเฉพาะกิจนั้น ธอส. อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.) และธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ในกรอบที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยง ความเพียงพอของเงินทุน และการคุ้มครองผู้บริโภค

มีบทบาทสำคัญที่สุดต่อการดำเนินนโยบายของรัฐบาล

ทริสเรทติ้งประเมินว่าบทบาทของ ธอส. ในการดำเนินนโยบายของรัฐบาลนั้นมี “ระดับความสำคัญมากที่สุด” ตาม “เกณฑ์การจัดอันดับเครดิตองค์กรที่เกี่ยวข้องกับภาครัฐ” ของทริสเรทติ้ง ทั้งนี้ เนื่องจากธนาคารมีบทบาทพิเศษที่ชัดเจนในการส่งเสริมให้ประชาชนผู้มีรายได้น้อยถึงปานกลางมีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองโดยผ่านการให้บริการสินเชื่อที่อยู่อาศัยที่ประชาชนเข้าถึงได้ นอกจากนี้ ธนาคารยังมีบทบาทสำคัญในการส่งต่อนโยบายภาคอสังหาริมทรัพย์ของรัฐบาลอีกด้วย

ในการนี้ รัฐบาลได้ให้การสนับสนุนด้านการเงินแก่ ธอส. อย่างต่อเนื่องเพื่อให้ธนาคารสามารถดำเนินการตามพันธกิจได้โดยผ่าน “บัญชีตามรัฐธรรมนูญนโยบายรัฐ” (Public Service Account – PSA) ในรูปของเงินอุดหนุนเพื่อชดเชยต้นทุนดอกเบี้ยและความสูญเสียที่เกิดจากการดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาล ทั้งนี้ ณ สิ้นเดือนมิถุนายน 2566 บัญชีตามรัฐธรรมนูญมีสัดส่วนคิดเป็น

9.27% ของสินเชื่อทั้งหมดของธนาคาร และจากสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยปล่อยใหม่ทั้งหมดของธนาคารจำนวน 2.868 แสนล้านบาทในปี 2565 นั้น 80% เป็นการปล่อยให้แก่กลุ่มผู้มีรายได้น้อยและปานกลาง

เป็นผู้ให้บริการสินเชื่อที่อยู่อาศัยรายใหญ่ที่สุด

ธอส. เป็นผู้ให้บริการสินเชื่อที่อยู่อาศัยรายใหญ่ที่สุดของประเทศโดยมีส่วนแบ่งทางการตลาดที่ระดับ 34.8% ณ สิ้นเดือนมิถุนายน 2566 สินเชื่อที่อยู่อาศัยใหม่ของ ธอส. จำนวน 2.868 แสนล้านบาท ณ สิ้นปี 2565 คิดเป็น 41.0% ของสินเชื่อที่อยู่อาศัยที่อนุมัติใหม่ทั่วประเทศซึ่งรวมสินเชื่อที่อนุมัติโดยธนาคารพาณิชย์ต่าง ๆ ด้วย และเมื่อเปรียบเทียบกับสถาบันการเงินเฉพาะกิจด้วยกันแล้ว ธอส. ถือว่าเป็นสถาบันการเงินเฉพาะกิจที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับ 3 เมื่อพิจารณาในแง่ของขนาดของสินทรัพย์รวม ทั้งนี้ ณ สิ้นเดือนมิถุนายน 2566 สินทรัพย์รวมของธนาคารมีมูลค่าทั้งสิ้น 1.7 ล้านล้านบาท นับเป็นสถาบันการเงินเฉพาะกิจที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับสาม

ตำแหน่งทางการตลาดที่มั่นคงของ ธอส. มีปัจจัยสนับสนุนจากการมีฐานลูกค้าที่มีขนาดใหญ่ซึ่งประกอบไปด้วยกลุ่มผู้กู้ที่มีรายได้น้อยถึงปานกลางเป็นส่วนใหญ่รวมไปถึงข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ โดยลูกค้าของธนาคารมากกว่า 80% เป็นกลุ่มผู้มีรายได้น้อยถึงปานกลาง ในขณะที่กลุ่มข้าราชการคิดเป็นสัดส่วนประมาณ 60% ของฐานลูกค้าของธนาคาร ธนาคารยังได้เริ่มเพิ่มความหลากหลายของกลุ่มลูกค้าโดยได้ขยายไปสู่กลุ่มผู้มีรายได้ปานกลางจนถึงสูงตามเป้าหมายกลยุทธ์ของธนาคารจากการเข้าเป็นหุ้นส่วนธุรกิจกับผู้ประกอบการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์รายใหญ่และขนาดกลาง ปัจจุบันสัดส่วนสินเชื่อดังกล่าวยังคงอยู่ในระดับต่ำแต่มีแนวโน้มที่จะค่อย ๆ เพิ่มขึ้น ในขณะที่ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการต้นทุนที่ต่ำเทียบกับธนาคารอื่นช่วยส่งเสริมสถานะการแข่งขันของธนาคาร การริเริ่มนำระบบธนาคารดิจิทัลมาใช้ก็เป็นปัจจัยที่ช่วยสนับสนุนการเติบโตอย่างต่อเนื่องให้แก่ธนาคารได้อีกด้วย เนื่องจากการลดขั้นตอนในการให้บริการสินเชื่อ

แนวโน้มอันดับเครดิต

แนวโน้มอันดับเครดิต “Stable” หรือ “คงที่” อยู่บนพื้นฐานการคาดการณ์ของทริสเรตติ้งว่า ความเชื่อมโยงของธนาคารกับรัฐบาลที่อยู่ในระดับสูงสุดและบทบาทที่สำคัญมากที่สุดของธนาคารในการดำเนินนโยบายภาครัฐในฐานะที่เป็นสถาบันการเงินเฉพาะกิจและรัฐวิสาหกิจนั้นจะยังคงไม่เปลี่ยนแปลงในอนาคตอันใกล้

ปัจจัยที่อาจทำให้อันดับเครดิตเปลี่ยนแปลง

อันดับเครดิตหรือแนวโน้มอันดับเครดิตของ ธอส. อาจได้รับการปรับลดลงหากเกิดการเปลี่ยนแปลงที่มีนัยสำคัญในด้านนโยบายของรัฐบาลที่ส่งผลกระทบต่อบทบาทของธนาคารในการดำเนินนโยบายของภาครัฐหรือกระทบต่อความเชื่อมโยงระหว่างรัฐบาลและธนาคาร

ข้อมูลงบการเงินและอัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ^{1,2}

หน่วย: ล้านบาท

	ณ วันที่ 31 ธันวาคม				
	ม.ค.-มิ.ย. 2566 ³	2565	2564	2563	2562
สินทรัพย์รวม	1,692,181	1,659,456	1,506,337	1,407,251	1,259,170
สินทรัพย์ถาวรเฉลี่ย	1,675,879	1,582,896	1,456,794	1,333,211	1,211,526
เงินลงทุนในหลักทรัพย์	55,378	31,531	62,088	76,714	27,574
เงินให้สินเชื่อและดอกเบี้ยค้างรับ	1,652,749	1,609,525	1,469,629	1,341,824	1,228,057
ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	138,452	129,018	111,827	97,301	87,559
เงินรับฝาก	1,448,688	1,416,497	1,274,849	1,161,658	993,269
เงินกู้ยืม ⁴	113,610	120,187	114,950	136,047	158,464
ส่วนของผู้ถือหุ้น	111,023	108,833	101,425	95,164	104,353
ส่วนของผู้ถือหุ้นถาวรเฉลี่ย	109,928	105,129	98,295	92,694	90,224
รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ	20,164	39,090	34,602	27,652	29,970
รายได้ที่มีค่าใช้จ่าย ⁵	903	2,175	1,989	2,322	2,188
รายได้รวม ⁵	21,067	41,265	36,633	29,974	32,158
ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน ⁶	4,742	9,027	9,289	8,769	9,628
กำไรจากการดำเนินงานก่อนหนี้สูญ	16,325	32,238	27,766	21,205	22,531
หนี้สูญ หนี้สงสัยจะสูญ และขาดทุนจากการด้อยค่า	9,791	18,191	15,595	10,771	9,030
กำไรสุทธิ	6,534	14,047	12,171	10,434	13,501
รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการสุทธิ	444	1,160	1,168	1,257	1,283

1 งบการเงินรวม

2 รวมธุรกรรมนโยบายรัฐตั้งแต่ปี 2558 เป็นต้นมา

3 ยังไม่ได้ปรับอัตราส่วนให้เป็นตัวเลขเต็มปี

4 รวมรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน

5 หักค่าใช้จ่ายค่าธรรมเนียมและบริการ

6 ไม่รวมค่าใช้จ่ายค่าธรรมเนียมและบริการ แต่รวมการด้อยค่าของสินทรัพย์

หน่วย: %

	ม.ค.-มิ.ย. 2566 ⁷	ณ วันที่ 31 ธันวาคม			
		2565	2564	2563	2562
ความสามารถในการทำกำไร					
อัตราส่วนผลตอบแทน/สินทรัพย์รวมถัวเฉลี่ย	0.79	0.89	0.85	0.78	1.11
ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ย	2.57	2.16	2.13	1.79	2.11
อัตรากำไรจากดอกเบี้ยสุทธิ	2.30	2.35	2.27	1.99	2.37
รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ/สินทรัพย์รวมถัวเฉลี่ย	2.43	2.47	2.38	2.07	2.47
รายได้ที่มีไขดอกเบี้ย/สินทรัพย์รวมถัวเฉลี่ย	0.11	0.14	0.14	0.17	0.18
รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการสุทธิ/รายได้รวม	2.15	2.86	3.15	4.19	3.99
อัตราส่วนค่าใช้จ่ายดำเนินงาน/รายได้รวม	21.59	21.87	25.07	29.26	29.94
โครงสร้างเงินทุน					
อัตราส่วนเงินกองทุนชั้นที่ 1	14.04	13.71	14.05	13.92	12.86
อัตราส่วนเงินกองทุน/สินทรัพย์เสี่ยง	15.29	14.96	15.30	15.17	14.11
อัตราส่วนเงินกองทุนชั้นที่ 1/เงินกองทุนรวม	91.82	91.64	91.83	91.76	91.14
คุณภาพสินทรัพย์					
ต้นทุนทางเครดิต	1.21	1.19	1.12	0.84	0.77
เงินให้สินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้/เงินให้สินเชื่อรวม ⁸	4.27	3.74	4.00	3.75	4.09
ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ/เงินให้สินเชื่อรวม	197.66	215.70	191.55	194.39	168.70
แหล่งเงินทุนและสภาพคล่อง					
บัญชีเงินฝากกระแสรายวันและออมทรัพย์/เงินรับฝาก	29.10	29.23	24.60	23.68	24.83
เงินให้สินเชื่อรวม/เงินรับฝาก	113.25	112.83	114.44	114.78	123.22
เงินรับฝาก/หนี้สินรวม	91.62	91.35	90.74	88.54	86.01
สินทรัพย์สภาพคล่อง/เงินรับฝาก ⁹	10.40	10.76	9.70	11.89	9.74
สินทรัพย์สภาพคล่อง/หนี้สินระยะสั้น ¹⁰	12.65	13.47	10.93	13.21	11.19

7 ปรับอัตราส่วนให้เป็นตัวเลขเต็มปี

8 รวมรายการระหว่างธนาคาร แต่ไม่รวมดอกเบี้ยค้างรับ

9 รวมเงินกู้ยืมระหว่างธนาคาร

10 หนี้สินทางการเงินที่ครบกำหนดภายในเวลาน้อยกว่า 1 ปี

เกณฑ์การจัดอันดับเครดิตที่เกี่ยวข้อง

- เกณฑ์การจัดอันดับเครดิตองค์กรที่เกี่ยวข้องกับภาครัฐ, 27 ตุลาคม 2566

ธนาคารอาคารสงเคราะห์ (GHB)

อันดับเครดิตองค์กร:	AAA
แนวโน้มอันดับเครดิต:	Stable

บริษัท ทริสเรทติ้ง จำกัด

อาคารสีลมคอมเพล็กซ์ ชั้น 24 191 ถ. สีลม กรุงเทพฯ 10500 โทร. 02-098-3000

© บริษัท ทริสเรทติ้ง จำกัด สงวนลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2566 ห้ามมิให้บุคคลใด ใช้ เผยแพร่ ทำสำเนาเผยแพร่ แจกจ่าย หรือเก็บไว้เพื่อใช้ในภายหลังเพื่อประโยชน์ใดๆ ซึ่งรายงานหรือข้อมูลการจัดอันดับเครดิต ไม่ว่าทั้งหมดหรือเพียงบางส่วน และไม่ว่าในรูปแบบ หรือลักษณะใดๆ หรือด้วยวิธีการใดๆ โดยที่ยังไม่ได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจาก บริษัท ทริสเรทติ้ง จำกัด ก่อน การจัดอันดับเครดิตนี้มีค่าแก่การลงทุน หรือคำแนะนำให้ซื้อ ขาย หรือถือตราสารหนี้ใดๆ แต่เป็นเพียงความเห็นเกี่ยวกับความเสี่ยงหรือความน่าเชื่อถือของตราสารหนี้นั้นๆ หรือของบริษัทนั้นๆ โดยเฉพาะ ความเห็นที่ระบุในการจัดอันดับเครดิตนี้มีได้เป็นคำแนะนำเกี่ยวกับการลงทุน หรือคำแนะนำในลักษณะอื่นใด การจัดอันดับและข้อมูลปรากฏในรายงานใดๆ ที่จัดทำ หรือพิมพ์เผยแพร่โดย บริษัท ทริสเรทติ้ง จำกัด ได้จัดทำขึ้นโดยมีได้คำนึงถึงความต้องการด้านการเงิน พฤติการณ์ ความรู้ และวัตถุประสงค์ของผู้รับข้อมูลรายใดรายหนึ่ง ดังนั้น ผู้รับข้อมูลควรประเมินความเหมาะสมของข้อมูลดังกล่าวก่อนตัดสินใจลงทุน บริษัท ทริสเรทติ้ง จำกัด ได้รับข้อมูลที่ใช้สำหรับการจัดอันดับเครดิตนี้จากบริษัทและแหล่งข้อมูลอื่นๆ ที่เชื่อว่าเชื่อถือได้ ดังนั้น บริษัท ทริสเรทติ้ง จำกัด จึงไม่รับประกันความถูกต้อง ความเพียงพอ หรือความครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูลใดๆ ดังกล่าว และจะไม่รับผิดชอบต่อความสูญเสีย หรือความเสียหายใดๆ อันเกิดจากความไม่ถูกต้อง ความไม่เพียงพอ หรือความไม่ครบถ้วนสมบูรณ์นั้น และจะไม่รับผิดชอบต่อข้อผิดพลาด หรือการละเว้นผลที่ได้รับหรือการกระทำใดๆ โดยอาศัยข้อมูลดังกล่าว ทั้งนี้ รายละเอียดของวิธีการจัดอันดับเครดิตของ บริษัท ทริสเรทติ้ง จำกัด เผยแพร่อยู่บน Website: www.trisrating.com/rating-information/rating-criteria